

U KAŽDÉ ÚLOHY OZNAČTE VŽDY POUZE JEDEN ŘÁDEK SE SPRÁVNOU ODPOVĚDÍ/SPRÁVNÝM ŘEŠENÍM.

- ÚLOHY Č. 1–10 JSOU ZA 2 BODY,
- ÚLOHY Č. 11–22 JSOU ZA 2,5 BODU,
- ÚLOHY Č. 23–37 JSOU ZA 2 BODY,
- ÚLOHY Č. 38–46 JSOU ZA 2,5 BODU.

ZA ŠPATNÉ ŘEŠENÍ SE NEODEČÍTÁJÍ ŽÁDNÉ BODY.

- 1. Kdy byl zahájen lingvistický výzkum českého znakového jazyka?**
  - a) v 90. letech 20. století
  - b) v 80. letech 20. století
  - c) v 70. letech 20. století
  - d) v 60. letech 20. století

- 2. V které kategorii není v současnosti udělována cena Znascar?**
  - a) Český znakový jazyk
  - b) Film v českém znakovém jazyce
  - c) Tlumočník českého znakového jazyka
  - d) Umělecký projev v českém znakovém jazyce

- 3. Jak se jmenovala pohádka hraná neslyšícími herci v českém znakovém jazyce, která byla poprvé odvysílána v rámci Televizního klubu neslyšících v prosinci 2015?**
  - a) Znakující princezna
  - b) Vánoční království
  - c) Štědrý den
  - d) Neslyšící Popelka

- 4. Na jaké stránce teletextu lze v České televizi sledovat skryté titulky?**
  - a) 111
  - b) 333
  - c) 777
  - d) 888

- 5. Ve které zemi se konala zimní deaflympiáda v roce 2015?**
  - a) na Slovensku
  - b) v Rakousku
  - c) v Rusku
  - d) v USA

- 6. Jak se nazývá tlumočení v běžných životních situacích, např. na poště, u lékaře, na úřadě?**
  - a) individuální tlumočení
  - b) komunitní tlumočení
  - c) osobní tlumočení
  - d) úřední tlumočení

7. Který z komunikačních prostředků není vizuálně-motorický?
- a) pomocné artikulační znaky
  - b) Lormova abeceda
  - c) jednoruční prstová abeceda
  - d) Cued Speech
8. Která z pražských škol pro sluchově postižené oslavila v roce 2015 70. výročí svého založení?
- a) škola v Holečkově ulici
  - b) škola v Ječné ulici
  - c) škola ve Vídeňské ulici
  - d) škola ve Výmolově ulici

9. Přečtěte si následující charakteristiku časopisu.

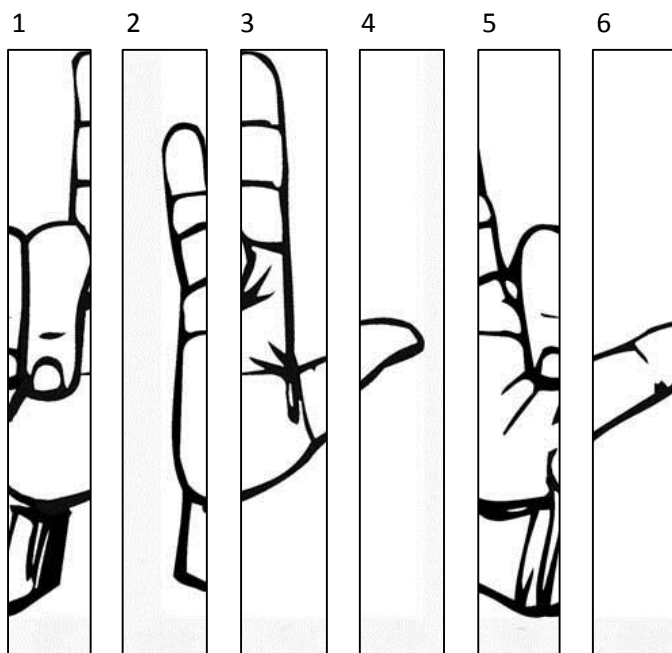
Centrum pro dětský sluch vydává 4x ročně odborný magazín. Je určen především rodinám s dětmi se sluchovým postižením z celé České republiky, ale i odborníkům – lékařům, pedagogům, psychologům, sociálním pracovníkům a studentům těchto oborů. Přináší názory odborníků, zkušenosti rodičů i informace ze zahraničí na aktuální témata.

Zdroj: vzhledem k povaze úlohy neuveden, upraveno

- O který v současnosti vydávaný časopis se jedná?

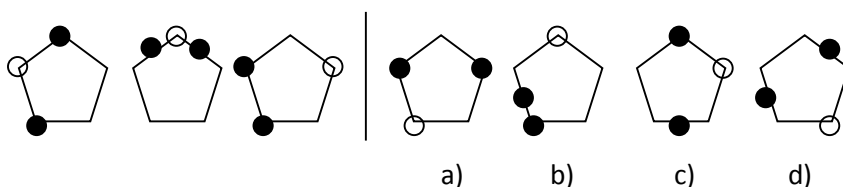
- a) Dětský sluch
  - b) Gong
  - c) Info-zpravodaj
  - d) Unie
10. Které z následujících tvrzení je pravdivé?
- a) Percepční sluchová vada je zapříčiněna poškozením zevního ucha.
  - b) Percepční sluchová vada je zapříčiněna poškozením vnitřního ucha.
  - c) Percepční sluchová vada je zapříčiněna poškozením vestibulárního ucha.
  - d) Percepční sluchová vada je zapříčiněna poškozením středního ucha.

11. Jaká je správná posloupnost ústřížků, aby vytvořily celistvý obrázek?

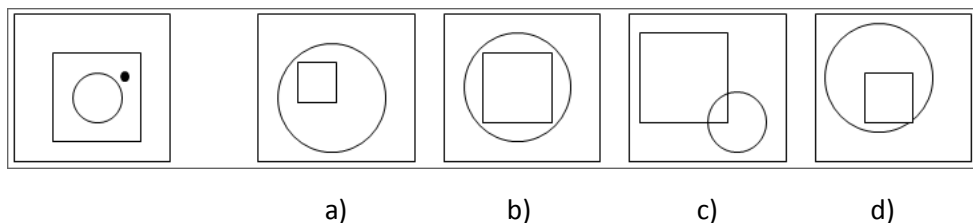

- a) 1 6 2 5 3 4
- b) 5 1 2 3 6 4
- c) 2 5 1 3 6 4
- d) 2 1 5 3 4 6

12. Který ze čtyř obrázců a)–d) je logickým pokračováním řady prvních tří obrázců vlevo?

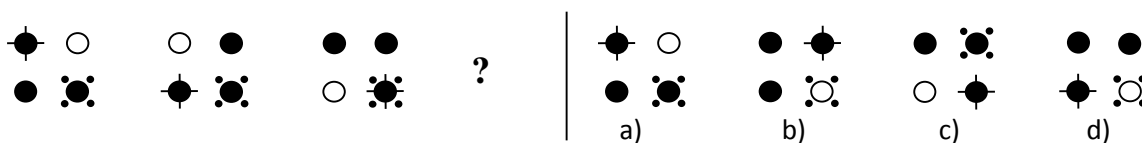

13. Řada následujících obrázků obsahuje geometrické obrazce. U prvního obrázku je tečka, která je vůči těmto geometrickým obrazcům v určitém prostorovém vztahu (uvnitř, vně, nad, pod, mezi, na). Ze čtyř nabídnutých obrázků a)–d) vyberte ten, který může po dokreslení tečky na správné místo splňovat stejnou sadu podmínek jako obrázek zcela nalevo.

- a)
- b)
- c)
- d)

14. Který ze čtyř obrázců a)–d) je správným pokračováním série obrázců vlevo?

15. Úloha obsahuje vždy několik variant kódů. Které dvě varianty kódů jsou totožné?

- (1) CT3FEL366Q84D35   (2) CT2EFL366Q84D35   (3) CT2FEL366Q84B35
- (4) CT2FEL366Q84D35   (5) CT2FEL336Q84D35   (6) CT2FEL366Q84D35

- a) (1)+(5)
- b) (2)+(4)
- c) (3)+(5)
- d) (4)+(6)

16. Níže uvedená číselná řada je sestavena podle určitého pravidla. Vaším úkolem je toto pravidlo odhalit a tím určit jedno číslo, které bylo do této řady uměle přidáno za účelem porušení nalezeného pravidla. V záznamovém archu označte písmeno a)–d), které označuje správné řešení.

_____

-5   -4   -2   1   2   10   26   58   122   250

- a) 1
- b) -2
- c) 10
- d) 2

17. Vyberte správný kód, pomocí kterého je zašifrováno slovo ANANAS. Vždy platí, že každému písmenu abecedy odpovídá právě jeden znak kódu (v možnostech a)–d) se použité kódy liší).

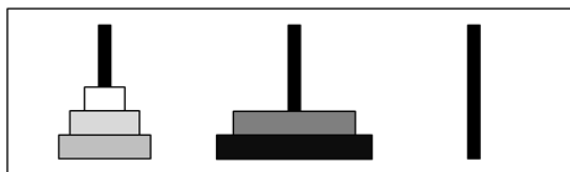
- a) ^ ^ ☺ ↪ ^ ☹
- b) ↓ ↑ ☺ ↓ ↑ ☺ ☹ ↪
- c) ↪ ☹ ↪ ☹ ↪ ☹
- d) ^ ☺ ^ ☺ ^ ☹

18. Níže je sada karet. Každá z nich má na jedné straně písmeno a na druhé straně číslo. Které karty je nezbytné obrátit pro zjištění, zda platí pravidlo: *Pokud je na jedné straně samohláska, pak na druhé straně je sudé číslo?*

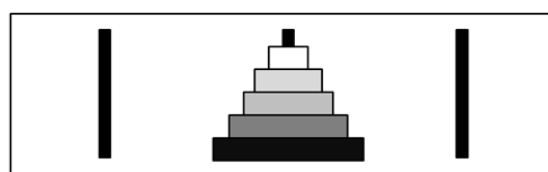

- a) A, 2
 b) A, 2, 7
 c) A, 7
 d) K, 7
19. Podstatou úlohy je přesouvání kotoučů z jedné tyče na druhou za použití co nejmenšího počtu tahů. Při přesouvání kotoučů je přitom potřeba dodržovat dvě následující pravidla:
 A. V jednom tahu lze přesouvat vždy pouze jeden kotouč, nikdy více kotoučů najednou.
 B. Při přesouvání lze umístit pouze menší kotouč na větší, nikdy naopak.
 Vaším úkolem je z nabídky možností a)–d) vybrat tu, která odpovídá minimálnímu počtu tahů nutných k přemístění kotoučů z výchozí konfigurace do cílové konfigurace.

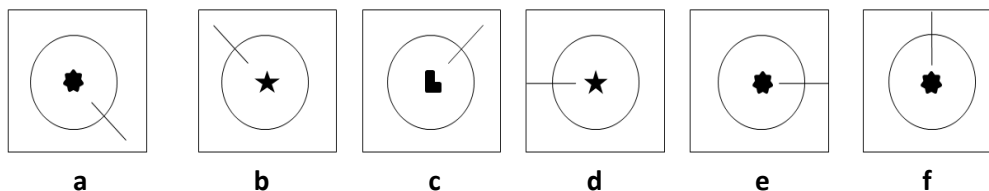
Výchozí konfigurace

Cílová konfigurace

- a) 5
 b) 6
 c) 7
 d) 8
20. Obrázky a, b, c, d, e, f mohou při správném uspořádání zachycovat řadu logicky se odvíjejících změn. Z možností a)–d) vyberte tu, která zobrazuje pořadí, v jakém by se jednotlivé obrázky měly v dané řadě objevit. Přitom víte, že obrázek zcela vlevo se vždy nachází na prvním místě.

- a) a b d c f e
 b) a b e c d f
 c) a e c f d b
 d) a e c f b d

21. Číslo u každého řádku a sloupce je součtem všech číselných hodnot daného řádku či sloupce. Pod písmeny A, B, C, D se skrývají číselné hodnoty (pro jedno a to samé písmeno vždy stejná). Které číslo patří na místo otazníku?

A	B	C	C	7
B	B	C	B	7
C	A	C	A	8
D	D	C	A	4
?	7	4	9	

- a) 4
b) 5
c) 6
d) 7
22. Lukáš, Petr, Honza a Mirek jsou kamarádi. Každý chodí na jiný kroužek a každý se učí jiný cizí jazyk. Víme, že:
- Lukáš chodí na fotbal,
  - ten, kdo se učí anglicky, hraje hokej,
  - Petr nechodí na basketbal,
  - Honza nemluví německy,
  - Lukáš ovládá francouzštinu,
  - Mirek nehraje hokej,
  - Petr nemluví anglicky,
  - Honza nehraje házenou,
  - basketbalista neumí rusky.

Na který kroužek chodí Petr a který jazyk se učí?

- a) házená, němčina
b) házená, ruština
c) hokej, francouzština
d) hokej, němčina

23. Které tvrzení o následujícím souvětí neplatí?

Bylo by pro mě spíš zneklidňující než vzrušující, kdyby mé hry nikoho na světě nepopuzovaly.

- a) Výrazy *zneklidňující*, *vzrušující* jsou slovesná adjektiva.
- b) V souvětí se objevují tvary kondicionálu přítomného.
- c) *Nikoho* je akuzativní tvar záporného zájmena *nikdo*.
- d) Ve vedlejší větě se nachází neurčitý slovesný tvar.

24. Z kterého zdroje pochází toto slovníkové heslo?**znak**dělení: znak¹

rod: m. neživ.

	jednotné číslo	množné číslo
1. pád	znak	znaky
2. pád	znaku ²	znaků
3. pád	znaku	znakům
4. pád	znak	znaky
5. pád	znaku ³	znaky
6. pád	znaku ⁴	znacích ⁵
7. pád	znakem	znaky

příklady: *sekundární pohlavní znaky*; *obrázkové znaky*; *jazykový znak*; *ruština má měkký a tvrdý znak*; *státní znak*; *ležel na znaku*; *máme šanci na znaku*; *na prvních závodech plavala znak*; *plavat na znak / naznak*

Heslové slovo bylo nalezeno také v následujících slovnících: [SSČ](#), [SSJČ](#)

- a) z Wikipedie
- b) z Internetové jazykové příručky
- c) z Encyklopedického slovníku češtiny
- d) z Českého národního korpusu

25. Která věta vedlejší je určena nesprávně?

- a) *Kdyby brácha chtěl, přepral by každého na světě.*
věta příslovečná přípustková
- b) *Maminka byla posedlá utkvělou představou, že jsem ohrožen.*
věta přívlastková
- c) *Ten mládenec ví houby, co je to poezie!*
věta předmětná
- d) *Abys neviděl sebe sama, počal ses zabývat jinými věcmi.*
věta příslovečná účelová

26. Který frazém vyjadřuje význam důrazně domluvit, pokárat?

- a) poslat do háje
- b) spustit bandurskou
- c) vzít si na paškál
- d) zatnout tipec

27. O kterém druhu podstatného jména pojednává následující definice?

Substantivum nesoucí zobecňující a zobecněný pojmový význam, jehož prostřednictvím se vztahuje k třídě předmětů nebo jevů. V aktuálních kontextech může vedle pojmu též označovat konkrétní jednotlivinu, příp. skupinu jednotlivin.

- a) podstatné jméno abstraktní
- b) podstatné jméno konkrétní
- c) podstatné jméno obecné
- d) podstatné jméno vlastní

28. Které tvrzení o následující větě je nesprávné?

Pečovat o někoho je taková rozumová, střízlivá a praktická forma lásky.

- a) Výrazy *rozumová, střízlivá a praktická* představují několikanásobný přívlastek.
- b) *Pečovat* je podmět.
- c) *Lásky* je přívlastek neshodný.
- d) *Forma* je předmět.

29. Na kterém řádku jsou v obou dvojicích česká slova ekvivalentem slova přejatého?

- a) asimilace – přizpůsobení, substituovat – nahrazovat
- b) disparátní – omezující, konverze – změna
- c) inkluze – zahrnutí, lakonický – skrytý
- d) konvenovat – nevyhovovat, uzuálnost – neobvyklost

30. Na kterém řádku je základem obou vyjádření metafora?

- a) čekal půl hodiny na osmnáctku; čtu rád hlavně Haška a Hrabala
- b) Hrad se ke zprávě ještě nevyjádřil; celý zámek zarostl trním a hlozím
- c) na novém pracovišti ho přijali překvapivě chladně; třídní bude zase soptit
- d) zatmělo se mi před očima; Niobé bude věčně prolévat slzy

31. Na kterém řádku je nejméně jedno tvrzení nesprávné?

- a) Etymologie zkoumá původ slov. Onomastika studuje vlastní jména.
- b) Fonologie se zabývá poruchami sluchu a výslovnosti. Morfologie je tvarosloví.
- c) Lexikologie se zabývá slovní zásobou. Lexikografie je teorie a praxe vytváření slovníků.
- d) Ortografie znamená pravopis. Ortoepie je správná výslovnost.

32. Z jakého jazyka pochází následující ukázka?

Onko teillä mitään tullattavaa? Ei ole. Minulla on vain henkilökohtaisia tarve-esineitä. Minulla on noin kaksisataa savuketta ja kaksi litraa votkaa. Onko tästä maksettava tulli?

- a) ugrofinského
- b) románského
- c) germánského
- d) baltského

Přečtěte si následující text a odpovězte na otázky č. 33–34.

Váš přístroj podporuje odesílání textových zpráv, jejichž počet znaků překračuje limit jediné zprávy. Delší zprávy budou odeslány jako série dvou či více zpráv. Provozovatel může takovou zprávu vyúčtovat odpovídajícím způsobem. Znaky, které používají akcenty nebo jiné značky, a znaky některých jazyků vyžadují více místa, čímž snižují počet znaků, které je možné poslat v jedné zprávě.

Zdroj: vzhledem k povaze úlohy neuveden, upraveno

33. Které tvrzení platí?

- a) Text je příkladem stylu vědeckého.
- b) Text je příkladem stylu učebního.
- c) Text je příkladem stylu prakticky odborného.
- d) Text je příkladem stylu administrativního.

34. Které tvrzení neodpovídá textu?

- a) Některé speciální znaky snižují počet znaků, jež je možné poslat v jedné zprávě.
- b) Pokud počet znaků překračuje limit jedné zprávy, bude textová zpráva odeslána jako série dvou či více zpráv.
- c) Znaky používající akcenty a jiné značky a znaky některých jazyků není možné poslat v jediné zprávě.
- d) Textová zpráva odeslaná jako série více zpráv bude provozovatelem vyúčtována odpovídajícím způsobem.

35. Na kterém řádku vyjadřuje slovesný prefix *pro-* jiný význam než na ostatních řádcích?

- a) Peníze propadly otvorem.
- b) Pes prostrčil čumák mříží.
- c) Prospala jsem celý víkend.
- d) Prošli jsme lesem.

36. Který lingvistický termín se vztahuje ke stejné gramatické kategorii jako termíny *indikativ* a *imperativ*?

- a) akuzativ
- b) ablativ
- c) kondicionál
- d) lokál

37. Na kterém řádku je do následujícího souvětí doplněna správně interpunkce?

To jak se chováme má na dítě mnohem větší vliv než to co říkáme.

- a) To, jak se chováme, má na dítě mnohem větší vliv, než to co říkáme.
- b) To, jak se chováme, má na dítě mnohem větší vliv než to, co říkáme.
- c) To, jak se chováme má na dítě mnohem větší vliv, než to, co říkáme.
- d) To jak se chováme, má na dítě mnohem větší vliv než to co říkáme.

Přečtěte si následující text a odpovězte podle něj na otázky č. 38–45.

The documentary history of American Sign Language (ASL) is not particularly long. There are a variety of records of deaf people using gestures from earliest recorded history, but it was not until the late 18th century that the deaf were considered educable outside a tutorial situation. In 1776, Abbé Charles-Michel de l'Épée published his book, in which he described the use of sign language – both natural signs which he had learned from his students or invented, and methodical signs which were invented to correspond to French grammar. This instructional technique was developed to teach written and spoken French to the deaf students at the Paris asylum. The technique of using sign language spread to various European countries, undergoing modification in each for accommodation to the spoken language of the country.

ASL began in 1816 when Thomas Gallaudet founded the American Asylum in Hartford, Connecticut. He had met l'Épée's successor, Abbé Sicard, in London, and had followed him to Paris to learn signs and the methods of instructing deaf children. Gallaudet returned to America with Laurent Clerc, himself a graduate of the Paris school, and together they adapted French signs to the American context. Although we have no film or videotape recordings from the early days, and no record at all of the sign systems used by the deaf in America before the introduction of ASL, we can follow the changes in the formation of many ASL signs by comparing the descriptions given by French sign scholars of the early and mid-19th century with descriptions and photographs from a very thorough sign-language manual published in 1918 by J. Schuyler Long.

A sign¹ can be specified by describing its four simultaneously realized parameters: hand configuration, location, movement, and orientation. Let me emphasize that these four aspects of a single sign are articulated at once; the hand or hands assume a configuration at a particular location, in a specific orientation with respect to the body, and execute some distinctive movement.

Signs change away from their pantomimic or imitative origins to more arbitrary shapes. Changes occur within individual parameters to contribute toward symmetry, fluidity, locational displacement, and assimilation. These changes, on a level analogous to the phonological, are motivated by such familiar principles as ease of articulation and ease of perception. Other changes focus the lexical information in the hands (and the movements of the hands) away from more general movements of face or body along with the hands. Historical tendencies in the direction of manual articulation separate signs from the realm of pantomime and iconic gestures.

I. SYMMETRY. The tendency toward symmetry takes several forms. We can examine its development in two parameters, hand-shape and movement.

(1) First, we note that if both hands are acting in unison, and more particularly if one hand acts on the other, the hands will assume the same configuration. The tendency for non-meaningful base

---

¹ Sign types:

- (1) One hand
  - a. in contact with the body
  - b. in neutral space
- (2) Two hands
  - a. both in contact with the body
  - b. in neutral space
    - i. simultaneous symmetrical movement
    - ii. alternating symmetrical movement
  - c. a DOMINANT hand acting on a BASE hand

hands to assimilate to the shape of the articulating hand is still active in ASL.

(2) Second, we can see that signs which previously were one-handed, but now have become two-handed, add the second hand in symmetrical configuration and movement. The context in which one-handed signs become two-handed is discussed below (in §2), but for now we should note that the hand-shape and movement parameters are identical to those in the original one-handed variant.

Symmetry obviously facilitates articulation by allowing the signer to program both hands at once. Symmetry eases perception in that the viewer can predict many characteristics of the sign just from seeing the shape and movement of one hand. The restriction against two-handed signs with non-symmetrical movement is strengthened by the historical tendency for signs to become symmetrical in both hand-shape and movement.

II. DISPLACEMENT. By examining changes in the location parameter of signs, we find that these changes fall into two general types, which are well correlated with a change in the number of hands used to make a given sign. The generalization can be stated briefly as follows.

(3) Head displacement: For signs made in contact with the face,

- a. two-handed signs become one-handed;
- b. the specific location on the face changes historically from the center to the perimeter.

(4) Body displacement: For signs made below the neck,

- a. one-handed signs become two-handed;
- b. the location becomes more centralized about the line of bilateral symmetry, and/or moves up toward the hollow of the throat.

Zdroj (včetně obrázků k následujícím otázkám): FRISHBERG, Nancy. Arbitrariness and Iconicity: Historical Change in American Sign Language. Language, 1975, Vol. 51, No. 3, s. 696–719, upraveno

38. Které tvrzení vyplývá z textu?

- a) Nejstarší dochované popisy znaků amerického znakového jazyka najdeme v knize, jejímž autorem je T. Gallaudet.
- b) Nejstarší dochované popisy znaků amerického znakového jazyka najdeme v knize, jejímž autorem je Ch. M. de l'Épée.
- c) Nejstarší dochované popisy znaků amerického znakového jazyka najdeme v knize, jejímž autorem je L. Clerc.
- d) Nejstarší dochované popisy znaků amerického znakového jazyka najdeme v knize, jejímž autorem je J. Schuyler Long.

39. Které tvrzení vyplývá z textu?

- a) Americký znakový jazyk a francouzský znakový jazyk se vyvíjely zcela izolovaně, navzájem se začaly ovlivňovat až na počátku 20. století.
- b) Americký znakový jazyk je příbuzný s francouzským znakovým jazykem.
- c) Americký znakový jazyk vznikl v 19. století postupným zjednodušováním francouzského znakového jazyka.
- d) Americký znakový jazyk vznikl výhradně modifikací metodických značek, které užíval de l'Épée, a jejich následným přizpůsobením angličtině.

40. Které tvrzení nevyplývá z textu?

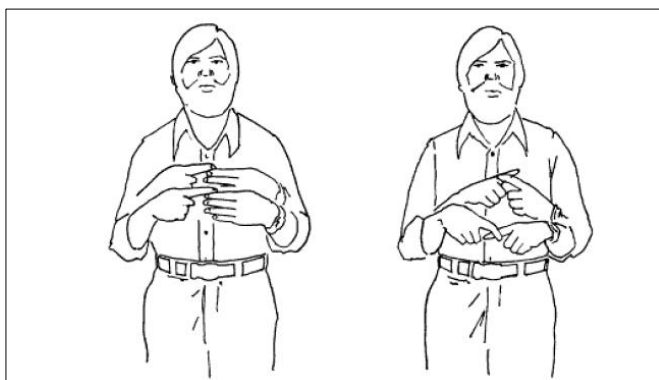
- a) Forma některých znaků ASL se v průběhu času proměňuje a znaky se stávají více ikonickými.
- b) Forma některých znaků ASL se v průběhu času proměňuje a znaky se stávají symetrickými.
- c) Forma některých znaků ASL se v průběhu času proměňuje a znaky se stávají více arbitrárními.
- d) U některých znaků ASL se v průběhu času mění místo artikulace.

41. Co nepatří mezi parametry utvářející znak znakového jazyka?

- a) orientace dlaně/dlaní
- b) pohyb ruky/rukou
- c) stupeň vývoje motoriky ruky/rukou
- d) tvar ruky/rukou

42. Jak byste nejlépe přeložili slovní spojení podtržené v prvním odstavci?

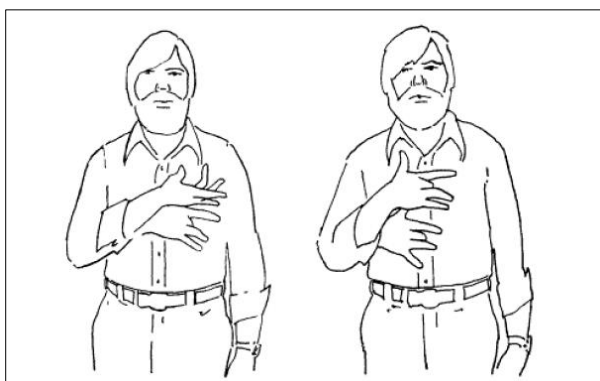
- a) vrozené znaky
- b) přirozené znaky
- c) přírodní znaky
- d) nativní znaky

43. Na následujícím obrázku je ukázka jednoho typu proměny ve formě znaku v ASL popsaného v textu v bodech (1), (2), (3) nebo (4). Který ze čtyř v textu popsaných typů proměny znaku tato ukázka ilustruje?

DEPEND (historická podoba)   DEPEND (současná podoba)

- a) (1)
- b) (2)
- c) (3)
- d) (4)

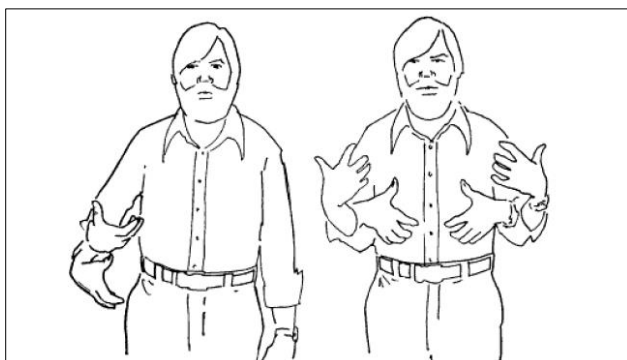
44. Na následujícím obrázku je ukázka jednoho typu proměny ve formě znaku v ASL popsáno v textu v bodech (3)a., (3)b., (4)a. nebo (4)b. Který ze čtyř v textu popsanych typů proměny znaku tato ukázka ilustruje?

FEEL (historická podoba) FEEL (současná podoba)

- a) (4)b.
- b) (4)a.
- c) (3)b.
- d) (3)a.

45. Na následujícím obrázku je historická (a) a současná (b) podoba znaku ANGRY v ASL. Které tvrzení platí o proměně tohoto znaku?

a)

b)

- a) Došlo ke změně jednoručního znaku na dvouruční.
- b) V historické podobě znaku ANGRY měla každá ruka jiný tvar, v současnosti mají obě ruce stejný tvar.
- c) Došlo k asimilaci místa artikulace.
- d) Došlo k posunu umístění znaku ze středu těla na jeho periferii.